

Uchwała Nr XXVI/132/08
Rady Gminy Świeszyno
z dnia 27 listopada 2008 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu na Rzecz Osób
Niepełnosprawnych na lata 2008-2013.

Na podstawie art. 18 ust. 1 z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz.1591 z późn. zm.) oraz art. 35a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 1997 r. Nr. 123, poz. 776 z późn. zm.).

Rada Gminy w Świeszynie uchwala, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się Gminny Program na rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2008 – 2013 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonane Uchwały powierza się Wójtowi Gminy.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały
Nr XXVI/132/08
Rady Gminy Świeszyno
z dnia 27 listopada 2008 r.

**Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
w Świeszynie**

**GMINNY PROGRAM
NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W GMINIE ŚWIESZYNO
na LATA 2008 – 2013**

ŚWIESZYNO 2008

Gminny Program na rzecz osób niepełnosprawnych

Wstęp

W każdym społeczeństwie istnieje pewien procent osób, które z przyczyn dziedzicznych, wrodzonych, w wyniku chorób, wypadków czy też nieprawidłowych warunków życia nie mają pełnej sprawności fizycznej lub psychicznej. Osoby te określa się jako „niepełnosprawni”.

Stan osób niepełnosprawnych, zarówno zdrowotny jak i sprawnościowy powoduje, że często nie są one przygotowane do prowadzenia samodzielnego życia codziennego, do nauki i pracy zawodowej. Przejawia się to przede wszystkim w postaci ograniczeń w wyborze zawodu, trudności w znalezieniu pracy i utrzymaniu się w niej. Stanowi to dla społeczeństwa, państwa i rodziny osób niepełnosprawnych poważny problem.

Problem niepełnosprawności stał się niezwykle ważnym zagadnieniem w kształtowaniu polityki społecznej w odniesieniu do coraz liczniejszej grupy ludności. Pomoc osobom niepełnosprawnym oraz ich możliwości i ograniczenia w dużej mierze uzależnione są od stopnia i rodzaju niepełnosprawności, ale także odpowiedniego przygotowania do uczestnictwa w życiu społecznym.

Zakres kompetencji poszczególnych służb działających na rzecz osób niepełnosprawnych określony został przede wszystkim w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych.

Przepisy tej ustawy wskazują podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań z niej wynikających.

W oparciu o art. 32 oraz 69 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wszyscy obywatele są równi wobec prawa, obowiązków i wolności. Nikt nie może być dyskryminowany w życiu społecznym i gospodarczym.

Osobom niepełnosprawnym władze mają obowiązek udzielenia pomocy w zabezpieczeniu egzystencji i przysposobienia do pracy.

Dokumentem odnoszącym się do całości do osób niepełnosprawnych jest ustawa – „Karta Praw Osób Niepełnosprawnych”.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. określa pojęcie osoby niepełnosprawnej – jest nią osoba:

- której stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub częściowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia wypełnienie funkcji społecznych, a w szczególności do wykonywania pracy zawodowej,

- która uzyskała orzeczenie o:

- zakwalifikowaniu do jednego z trzech stopni niepełnosprawności (znaczny, umiarkowany, lekki)

- całkowitej lub częściowej niepełnosprawności do pracy,

- rodzaju i stopnia niepełnosprawności na podstawie odrębnych przepisów, jeżeli osoba nie ukończyła 16 roku życia.

Zgodnie z szacunkiem, dokonany przez Organizację Narodów Zjednoczonych, niepełnosprawni stanowią około 10 procent ogółu ludności.

Sytuacja w Polsce przedstawia się jeszcze bardziej niepokojąco według danych Głównego Urzędu Statystycznego liczba osób dotkniętych niepełnosprawnością sięga już blisko 15 procent Polaków. Oznacza to, że co siódmy Polak jest uznany za osobę niepełnosprawną.

Zgodnie z wynikami Narodowego Powszechnego Spisu Ludności w roku 2002 liczba osób niepełnosprawnych w Polsce wynosi 5.456,7 tys., a w Gminie Świeszyno 589 osób w tym mężczyźni 267, kobiety 322.

Założenia Programu

1. Polityka gminy Świeszyno wobec osób niepełnosprawnych jest ważnym elementem polityki społecznej i gospodarczej.
2. Działania podejmowane na rzecz osób niepełnosprawnych powinny uwzględniać potrzeby fizyczne, psychiczne i społeczne każdego niepełnosprawnego mieszkańca Gminy i stwarzać możliwości integracji ze społecznością lokalną.
3. Zakres i stopień realizacji polityki na rzecz osób niepełnosprawnych uzależniony jest od sytuacji gospodarczej Gminy.
4. Gmina będzie tworzyć podstawowe oraz realne możliwości zaspokojenia niezbędnych potrzeb osób niepełnosprawnych, w szczególności w zakresie:
  - zapobiegania niepełnosprawności
  - rozpoznawania i diagnozowania skutków niepełnosprawności,
  - rehabilitacji leczniczej,
  - dostępności do różnych form edukacji,
  - doradztwa i nauczania zawodowego,
  - zatrudnienia,
  - ochrony socjalnej, ekonomicznej i prawnej,
  - wspierania rodziny,
  - zaopatrzenia w pomoc umożliwiającą bądź ułatwiającą w miarę samodzielne funkcjonowanie w społeczeństwie,
  - likwidacje barier.
5. Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych jest formą kompleksowego ujęcia podstawowych potrzeb i problemów osób niepełnosprawnych w naszej Gminie.

6. Podstawą realizacji programu jest zasada podejmowania wspólnych działań administracji rządowej, samorządowej i organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
7. Koniecznym jest propagowanie zasady zgodnie, z którą w działaniach na rzecz osób niepełnosprawnych, zmieni się świadomość społeczna w kierunku pozytywnego odbioru osoby niepełnosprawnej.
8. Istnieje potrzeba pozyskiwania z możliwie dostępnych źródeł, środków finansowych dla tych działań, które mają szczególny wpływ na tworzenie lokalnego środowiska przyjaznego osobom niepełnosprawnym.

Działania mające na celu poprawę warunków życia osób niepełnosprawnych.

Osoby niepełnosprawne mają specyficzne potrzeby ze względu na swoją niepełnosprawność. W celu poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych należy stwarzać warunki umożliwiające im włączenie się lub całkowity powrót do czynnego życia. W związku z tym Gmina pragnie podjąć starania w celu wyrównania szans tych osób we wszystkich dziedzinach życia: zawodowym, środowisku i najbliższej rodzinie oraz codziennych kontaktach z drugim człowiekiem.

Dominującym problemem dla osób niepełnosprawnych jest utrudniony lub brak dostępu do obiektów użyteczności publicznej oraz bardzo ograniczone możliwości zatrudnienia.

Program na rzecz osób niepełnosprawnych winien być realizowany poprzez następujące działania:

W zakresie likwidacji barier architektonicznych, urbanistycznych, transportowych.

Koniecznym jest inicjowanie działań zmierzających do usunięcia barier utrudniających lub nawet uniemożliwiających osobom niepełnosprawnym o

różnym rodzaju i stopniu niepełnosprawności w miarę normalnego funkcjonowania w życiu społecznym naszej Gminy.

Dotyczy to głównie:

- możliwości swobodnego i samodzielnego poruszania się we własnym mieszkaniu oraz korzystania z jego urządzeń i wyposażenia,
- możliwości swobodnego i w miarę samodzielnego poruszania się na terenie Gminy,
- dostępu do i wewnątrz budynków użyteczności publicznej
- dostępu do placówek edukacji i obiektów sportowych
- dostępu do publicznych i lokalnych środków transportu
- dostępu do specjalistycznego sprzętu niezbędnego do normalnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Realizacje tych zadań będzie dokonywana we współpracy z jednostkami powiatu poprzez:

- budowę podjazdów, pochylni do wejść do budynków,
- montaż wind, podnośników, dźwigów lub platform schodowych,
- dostosowanie pomieszczeń higieniczno – sanitarnych.

w Urzędach, zakładach opieki zdrowotnej, szkołach, indywidualnych mieszkaniach.

Bariery komunikacyjne

- likwidacja krawężników i zróżnicowanie faktury nawierzchni na przejściach dla pieszych,
- oznakowanie miejsc postojowych dla pojazdów osób niepełnosprawnych na obrzaskie zabudowanym

Bariery transportowe

- pomoc w uzyskaniu dofinansowania do zakupu pojazdów przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych.

W zakresie edukacji i dostępności do różnych form kształcenia.

Koniecznym jest podejmowanie takich działań, aby w dzieci niepełnosprawne w miarę samodzielnie mogły uczęszczać do ogólnie dostępnych szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadpodstawowych oraz przedszkoli razem ze swoimi rówieśnikami.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach dzieci winny być kierowane do szkolnictwa integracyjnego i specjalnego lub w niektórych przypadkach do indywidualnego nauczania.

Gmina będzie zmierzać do inicjowania form organizacji wspólnych imprez integracyjnych oraz propagowanie różnych form pomocy niepełnosprawnym uczniom w placówkach ogólnodostępnych.

W zakresie pomocy społecznej osobom niepełnosprawnym.

Brak sprawnego systemu pomocy społecznej sprawia, że osoby niepełnosprawne są często klientami pomocy społecznej.

Głównym zadaniem w tym zakresie jest:

- rozpoznanie potrzeb osób niepełnosprawnych,
- tworzenie warunków do przezwycięzania trudnych sytuacji życiowych, których te osoby nie są w stanie pokonać,
- osobom o ograniczonej możliwości komunikowania się i poruszania udziela się pomocy w ich środowisku w ramach pracy socjalnej.

Polityka społeczna w środowisku lokalnym jest realizowana przez służby socjalne ośrodka pomocy społecznej.

Dużo zadań na rzecz osób niepełnosprawnych wykonuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie.

Wskazany jest utworzenie i pomoc w działaniu „ wolontariatu” na rzecz osób niepełnosprawnych.

W zakresie zapobiegania niepełnosprawności oraz ograniczenie jej skutków fizycznych, psychologicznych i społecznych.

Profilaktyka zdrowotna oraz ochrona środowiska naturalnego, pracy i zamieszkania mają istotne znaczenie w działaniach zmierzających do wyeliminowania lub ograniczenia przyczyn niepełnosprawności.

Należy dążyć do ścisłej współpracy wszystkich instytucji rządowych, samorządowych, organizacji społecznych i całej społeczności lokalnej w działaniach na rzecz zapobiegania niepełnosprawności poprzez między innymi: Podjęcie działań zapewniających w miarę sprawne funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia w naszej gminie, w zakresie profilaktyki zdrowotnej, wczesnej diagnozy i rehabilitacji dzieci, osób w wieku aktywności zawodowej i ludzi starszych.

W zakresie rehabilitacji leczniczej i usług rehabilitacyjnych.

Kontynuowanie działań zmierzających do rozszerzenia podstawowej i specjalistycznej struktury organizacyjnej rehabilitacji i usług rehabilitacyjnych. Wspieranie działań zmierzających do równomiernego rozwoju i jakości świadczonych usług.

Podejmowanie działań zmierzających do:

- stworzenie rehabilitacji środowiskowej
- stosowanie wczesnej rehabilitacji na oddziałach podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej
- rozważenie możliwości stworzenia usług rehabilitacji w domu pacjenta.

Realizację powyższych działań przez placówki służby zdrowia i inne podmioty mające możliwość prowadzenia rehabilitacji.

Gmina będzie popierała wszelkie działania w zakresie ubiegania się o dofinansowanie przy zakupie sprzętu rehabilitacyjnego przez różne podmioty. Dofinansowaniem mogą być objęte także osoby indywidualne ze środków PEFRON do zakupu przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych oraz sprzętu rehabilitacyjnego.

W zakresie diagnozy środowisk osób niepełnosprawnych i aktualizacji potrzeb.

Aktualizacje danych o osobach niepełnosprawnych, ich problemach i potrzebach. Zadania te będą realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, pracowników socjalnych.

W zakresie rehabilitacji i aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

Celem rehabilitacji zawodowej jest zapewnienie możliwości otrzymania odpowiedniej pracy zgodnie z kwalifikacjami i możliwościami psychofizycznymi lub zachowanie dotychczasowej pracy.

Zadania w większości do realizacji przez Powiatowy Urząd Pracy.

Kontynuowanie zadań nakierowanych na aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy.

Szczególny nacisk należy położyć na poradnictwo zawodowe, które stanowi bardzo ważny etap rehabilitacji zawodowej. Ma on na celu przygotowanie osób niepełnosprawnych do pracy oraz zapewnić im zatrudnienie zgodnie z możliwościami psychofizycznymi i kwalifikacjami zawodowymi.

Planuje się realizować następujące zadania nakierowane na aktywizację osób niepełnosprawnych:

1. Udzielanie porad zawodowych
  - udzielanie pomocy w podjęciu decyzji zawodowej,

- prowadzenie analizy i rozeznania szans zawodowych na rynku pracy osób niepełnosprawnych,

- udzielanie pomocy w wyborze odpowiedniej kariery zawodowej,

2. Udzielanie indywidualnych informacji o zawodach, wymaganiach fizycznych i psychicznych

- możliwość szkolenia i przekwalifikowania

- sytuacji na lokalnym rynku pracy, możliwościach uzyskania zatrudnienia.

3. Organizowanie szkoleń indywidualnych dla osób niepełnosprawnych, które mają na celu zwiększenie szans osób bezrobotnych na zatrudnienie poprzez uzyskanie, podwyższenie lub zmianę kwalifikacji zawodowych.

Nawiązywanie współpracy z pracodawcami i innymi znaczącymi partnerami w zakresie zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

Istnieje potrzeba większej współpracy z instytucjami zajmującymi się poradnictwem zawodowym, pośrednictwem pracy i tworzeniem miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.

Realizacja powyższych działań jest możliwa poprzez wykorzystywanie środków przekazywanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach zadań ustawowych samorządów gminnego i powiatowych, wojewódzkich a także inicjowania działań do pozyskiwania środków w ramach programów celowych PEFRON przez osoby niepełnosprawne i różne podmioty.

Gminny Program na rzecz osób niepełnosprawnych jest zgodny ze Strategią Integracji i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Świeszyno na lata 2007 – 2013.

Instytucje wspierające realizację zadań:

- Wójt Gminy

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie

- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Szczecinie

